

© Jeroen Mentens

WIST JE DAT?

1. Wil je een boom kappen om je bos goed te beheren, spreek dan van **kapmachtiging** en niet van een kapvergunning.
2. Wil je bomen kappen met als doel te ontbossen, spreek dan niet van kapvergunning maar van een **omgevingsvergunning met ontbossing.**
3. Als je in het kader van het beheer van je bos alle bomen verwijdert (eindkap) om er nieuwe aan te planten, dan is het stukje grond waar tijdelijk geen bomen staan juridisch gezien toch nog altijd bos.
4. Snoeien op verantwoorde wijze mag altijd, maar in een bos heb je daarvoor een machtiging van Natuur en Bos nodig tenzij dit vermeld staat in het goedgekeurde beheerplan. Snoeitips vind je terug op www.ecopedia.be
5. Niet-beboste oppervlaktes omringd door bos worden juridisch ook als bos beschouwd. Denk aan boswegen, kapvlakten, recreatie-infrastructuur, houtproductieoppervlakten, grienden, ...
6. Volgens het Bosdecreet heb je geen vergunning nodig voor kerstboomexploitaties. Verlaten kerstboomaanplantingen kunnen wel verbossen. Zodra de bomen gemiddeld hoger zijn dan 4 meter is het Bosdecreet van toepassing.
7. Medio 2017 spreekt men niet meer over een stedenbouwkundige vergunning, maar wel over een omgevingsvergunning in de Codex Ruimtelijke Ordening.

Vragen?

AVES
Natuur en Bos

Havenlaan 88 bus 75
1000 Brussel

Bel 1700

- Antwerpen: aves.ant@vlaanderen.be
- Limburg: aves.lim@vlaanderen.be
- Oost-Vlaanderen: aves.ovl@vlaanderen.be
- Vlaams-Brabant: aves.vbr@vlaanderen.be
- West-Vlaanderen: aves.wvl@vlaanderen.be

Je contact bij Natuur en Bos

....
....
....
....

Meer info?
WWW.NATUURENBOS.BE/BOMENKAPPEN

Verantwoordelijke uitgever: Marie-Laure Vanwanseele, Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel

Notities

....
....
....
....

© Geert Flamand

Vlaanderen
is natuur

Kappen van bomen

NATUUR EN BOS GEEFT RICHTING

Een bos is een **grondoppervlak** bestaande uit bomen en struiken met een eigen herkenbare fauna en flora.

Voor je je overweegt een boom te kappen, stel je best deze cruciale vraag: 'Maakt die boom deel uit van een bos?' Belangrijk, want afhankelijk of de boom in een bos staat, tellen er andere spelregels en vergunningen. Maar – en nu komt het – een bos kan onder verschillende vormen voorkomen waardoor het niet snel uit te maken is of een boom al dan niet behoort tot een bos.

"Ontbossen in Vlaanderen is in de regel verboden."

Wat is een bos?

Een bos is een grondoppervlak dat voornamelijk bestaat uit bomen en struiken met een functionele en herkenbare fauna en flora. Zo staat het in het Bosdecreet. Klinkt evident, alleen is de praktijk minder transparant. Rekening houdend met de geest van het Bosdecreet hebben we die omschrijving van het bos aangevuld met enkele verhelderende en concrete criteria. Opgepast, dit heeft geen wettelijk kader. Beschouw het wel als richtingaanwijzers om een gemotiveerde beslissing te nemen.

WE SPREKEN VAN EEN BOS, ALS DEZE CRITERIA ZEKER ZIJN INGEVULD:

1. Als er tenminste **drie opeenvolgende bomenrijen** zijn

2. Als de **boomkronen** - in volgroeid stadium - **meer dan de helft** van het grondoppervlak **bedekken**

Weet ook: de hoogte van de bomen en het aantal bomen zijn geen criteria om te beoordelen of een begroeiing bos is of niet.

DIT IS GEEN BOS:

- plantsoenen en gazon en bordes binnen tuinen en parken
- bomen op 1 rij (= lineair landschapselement) of 2 rijen bomen (o.a. lijnbeplanting in een dreef)
- fruitboomgaarden
- boomkwekerijen en arboreta die niet aansluiten op een bos
- sommige energiehoutakkers (o.a. korte omloop hakhout-teelt)

Huisje, tuintje, boompje kappen?

Opgepast, ook op je eigen privégrond mag je niet zomaar de bomen kappen. Zo zou het kunnen dat jouw boom deel uitmaakt van een groter geheel van bomen op aanpalende percelen. Of kan een jarenlang verwilderd grondoppervlak in een woonzone uitgegroeid zijn tot een bos.

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Je wil een boom kappen.

Uit voorgaande kon je afleiden of je boom of bomen behoren tot een bos of niet. Nu kan je verder afleiden welke vergunning je eventueel nodig hebt.

BOS? NEE

BOS? JA

1. KAPPEN VAN EEN BOOM DIE NIET BEHOORT TOT EEN BOS

WAT

Een boom waarvan de omtrek van de boomstam **groter is dan één meter gemeten op één meter hoogte** ten opzichte van het maaiveld.

SOORT VERGUNNING

Omtrek > 1 meter = **omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen**

Omtrek < 1 meter = **eventueel omgevingsvergunning voor het wijzigen van de vegetatie.**
Meer info onder punt 2.

Raadpleeg altijd de specifieke gemeentelijke regels. Die kunnen verschillen van de algemene regels en krijgen dan voorrang.

AAN TE VRAGEN VIA

Het omgevingsloket (www.omgevingsloket.be) of raadpleeg je gemeente

WETTELIJK KADER

Ruimtelijk ordeningsdecreet (Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening)

GOED OM TE WETEN

» **Huis wint het van de 15-meter nabije boom**

Bevindt de boom zich op minder dan 15 meter van een volledig vergunde woning of bedrijfsgebouw in een woon-, agrarisch- of industriegebied, dan mag de hoogstammige boom gekapt worden zonder omgevingsvergunning.

Let op! De boom mag niet als te behouden staan aangeduid in een bijzonder plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan.

» **Zieke boom of acuut gevaar?** Speciale procedure via de gemeente

» **Staat de boom in een VEN-gebied, een reservaat of een verboden te wijzigen vegetatie of KLE,** dan is het kappen verboden, behoudens een ontheffing. Bevraag je in deze gevallen bij Natuur en Bos. De ontheffing kan deels geïntegreerd worden in de omgevingsvergunning.

BIJBEHORENDE KOMPASNAALD

Kappen van hoogstammige bomen

MEER WETEN

www.natuurenbos.be/bomenkappen

2. KAPPEN VAN BOMEN DIE NIET BEHOREN TOT EEN BOS EN IN EEN AGRARISCH OF GROENGEBIED STAAN

WAT

Wijzigingen in (1) **kleine landschapselementen (KLE)** – al dan niet in agrarisch gebied.
Of wijzigingen in (2) **vegetaties** in groen-, park- en bosgebieden, beschermde duingebieden, vogel- en habitatrichtlijngebieden en agrarische gebieden met een ecologische waarde.

SOORT VERGUNNING

Omgevingsvergunning voor het wijzigen van vegetatie

AAN TE VRAGEN VIA

Het omgevingsloket (www.omgevingsloket.be) of raadpleeg je gemeente

WETTELIJK KADER

Natuurdecreet en het bijbehorende uitvoeringsbesluit.

De natuur bestaat uit vegetaties (zoals grasland, bos, heide,...) en KLE (zoals houtkanten, grachten, poelen, bomenrijen,...).
Ben je van plan een vegetatie te maaien, ploegen, scheuren, frezen, afbranden, behandelen met bestrijdingsmiddelen of pesticiden, ... of een KLE te snoeien, afbranden, verwijderen of bespuiten? Dan houd je er best rekening mee dat die natuur(elementen) beschermd kunnen zijn.

BIJBEHORENDE KOMPASNAALD

Omgevingsvergunning voor het wijzigen van de vegetatie

MEER WETEN

www.natuurenbos.be/natuurwijzigen

3. KAPPEN VAN EEN BOOM – BEHOREND TOT EEN BOS – OM HET BOS TE BEHEREN

WAT

De functie van bos blijft behouden. Soms is het kappen van bomen nodig om het bos te beheren of te onderhouden zoals dunningen, kaalkap, herbebossing, hakhoutkapping, snoeien, ...

SOORT VERGUNNING

Geen bijkomende vergunning nodig als die kappingen zijn opgenomen in een goedgekeurd beheerplan. Zit die kapping niet in een beheerplan dan vraag je voor de kapping een kapmachtiging aan bij Natuur en Bos.

AAN TE VRAGEN BIJ

Natuur en Bos

WETTELIJK KADER

Bosdecreet

GOED OM TE WETEN

Stel als eigenaar een natuurbeheerplan op als je het goed voor hebt met je bos. Het bespaart je tal van (administratieve) lasten tijdens de duur van het beheerplan en bovendien zijn er subsidies aan verbonden. Raadpleeg hiervoor de bijbehorende kompasnaald.

BIJBEHORENDE KOMPASNAALDEN

'Kapmachtigingen' en 'Natuurbeheer in één plan'

MEER WETEN

www.natuurenbos.be/bomenkappen/bosbeheer

4. KAPPEN VAN EEN BOOM – BEHOREND TOT EEN BOS – OM HET BOS TE ONTBOSSEN

WAT

De functie verandert naar niet-bos. Bij het kappen van bomen is het dus uitdrukkelijk de bedoeling om hierdoor de bestemming of het gebruik van de grond te veranderen van bos naar niet-bos. Bijvoorbeeld: bouwen van een woning of bedrijfshal, aanleg parkeerterrein, ...

SOORT VERGUNNING

Omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen inclusief boscompensatieformulier

AAN TE VRAGEN VIA

Het omgevingsloket (www.omgevingsloket.be).
Behoort je aanvraag niet tot een van de vier onderstaande situaties en is ontbossen echt noodzakelijk? Dan moet je eerst een aanvraag indienen bij Natuur en Bos tot het ontheffen van het algemeen ontbossingsverbod.

WETTELIJK KADER

Ruimtelijk Ordeningsdecreet en het Bosdecreet

GOED OM TE WETEN

Ontbossen in Vlaanderen is in de regel verboden tenzij in volgende gevallen (Bosdecreet):

» handelingen van algemeen belang

» in woongebied of industriegebied in de ruime zin

» in uitvoerbare delen in een niet-vervallen vergunde verkaveling

» in functie van vastgestelde instandhoudings-doelstellingen op voorwaarde dat die ontbossing opgenomen is in een goedgekeurd beheerplan

Bij ontbossing is een boscompensatieformulier verplicht.

BIJBEHORENDE KOMPASNAALD

Ontbossen met boscompensatie

MEER WETEN

www.natuurenbos.be/bomenkappen/ontbossen

